

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

III. Quomodo Subsistentia Positiva distinguatur à natura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

LXXXV. Confirmatur 2°, Subsistentia dicitur ab eo, quod sub sistat; supposititas ab eo, quod sub ponatur; sed illud quod subsistit & supponitur, debet esse positivum, utpote basis entium positivorum substantialium, & non negativorum tantum, ut patet, ergo, &c.

LXXXVI. Confirmatur 3°, Subsistentia Verbi complet substantialiter naturam humanam; ergo est substantialiter incompleta secundum esse personæ, ac proinde exigit Subsistentiam positivam, quæ substantialiter compleatur secundum esse personæ.

LXXXVII. Respondebis fortè distinguendo consequens; ergo est substantialiter incompleta secundum potentiam obedientialem, concedes consequentiam; quia, inquit, non repugnat illam divinitus compleri per Subsistentiam positivam, uti fides factum docet: secundum potentiam naturalem, negabis consequentiam; quia ut sic est substantialiter completa, in quantum non exigit compleri per Subsistentiam positivam, sed illi satis sit, utpote cum sit individua & non communicata substantia, habere non communicationem & non communicabilitatem naturalem, vel similes negationes. Sed

LXXXVIII. Contra, istud quidem responsum est probabile, juxta dicta in prima Resol. verum, cum Subsistentia positiva Verbi ponatur loco Subsistentiæ humanæ, quæ humanitatem terminat secundum potentiam naturalem, videtur dicendum, naturam esse incompletam substantialiter secundum potentiam obedientialem; ac proinde Subsistentiam Divinam poni loco humanæ positivæ. Ex his

LXXXIX. Patet Responso ad Confirmationem Resolutionis præcedentis: solum igitur

e. Objicies Damasum, Damascenum & Patres Græcos ac Latinos ibidem probatione 3ª citatos.

c. I. Respondeo omnes istos Patres sumere concretum hominis pro abstracto humanitatis; & cum Damascenus asserit, *Verbum assumpsisse humanitatem cum omni entitate positiva illi debita*, agit de entitate substantiali humanitati debita, ut humanitas sit; non verò ut sit homo & persona: cum verò dicit, *Verbum assumpsisse totum, quod in homine plantavit*; etiam sumitur concretum pro abstracto; licet dici possit assumendo humanitatem, assumpsisse totum, quod in homine plantavit; quia in illo Subsistentiam propriam non plantavit, sed suâ prævenit; vel ita intelligi debet, ut assumpsit totum, quod in homine erat assumptibile; Subsistentia verò non erat assumptibilis.

D V B I V M I I I.

Quomodo Subsistentia Positiva distinguatur à natura.

CII. Distingui modaliter tantum, affirmant Suares, Lorca, Connimbricenses, Vasquez, Lugo de Incar. Disp. 12. & plures alii recentiores, quos tacito nomine citat Albertinus de Prædicamento Substantiæ Disput. 3^a. ubi illos appellat doctissimos: Physicè verò distingui, Cajetanus, Ferrara, Bannez, Albertinus, Medina, Hurtadus, Arriaga, & c. recentioribus Thomistis Herrera & Pantula. P. Oviedus autem pro alterutra parte nihil determinat, sed convictus utriusque partis rationibus, utramque partem dicit probabilem, quod tamen postmodum retractat, ut infra videbimus: P. Comptonus verò utramque partem censet probabilem, hanc tamen probabiliorem,

R E S O L U T I O.

CIII. Dico; Subsistentia positiva distinguitur Physicè à natura, ac proinde est res, & non modus tantum.

CIV. Probat P. Arriaga in simili Resolutione de ubi, Disp. 14^a. Physicè: non est major ratio, cur albedo, nigredo, actus videndi, amandi, &c. sint entia realia, & non modi, quàm cur non etiam ubicatio, Subsistentia, &c. sint entia realia, & non modi, ergo, &c.

CV. Propter hanc rationem ait P. Oviedus, *Profectò nullam rationem invenio, quæ efficaciter alteram Resolutionis partem suadeat*. Sed

CVI. Contra sic argumentor: non est major ratio cur actio, unio, &c. sint modi, & non entia realia, quàm cur non etiam ubicatio, Subsistentia, &c. sint modi, & non entia realia, siue res, prout modis opponuntur.

CVII. Respondet P. Arriaga negando antecedens: actio enim (inquit) ideo est modus, quia si non esset, daretur processus in infinitum; deberet enim prima per unionem distinctam uniri, & hæc fieri per actionem distinctam, & hæc iterum uniri per unionem distinctam, & sic in infinitum; at etiam si sessio (& idem est de Subsistentia) non sit modus, non sequitur processus in infinitum, sed solum inferitur debere uniri subjecto per unionem realiter à se distinctam, sicut albedo unitur unione realiter à se distincta Petro. Sed

CVIII. Contra; rogo cur ex eo, quod albedo, sessio, Subsistentia, &c. non sint modi, aut non uniantur seipsis, non sequatur processus in infinitum? & sequatur ex eo, quod actio non sit modus, aut non uniat seipsa?

CIX. Respondebis, quia in albedine, sessione, Subsistentia, &c. sistitur in unione realiter distincta; non verò in actione, &c. Sed

CX. Contra 1°, etiam si actio non sit modus, sistitur in unione, si dicatur unionem fieri seipsa, prout infra dicemus fieri seipsa.

CXI. Contra 2°, si ego contendam, albedinem, Sessionem, Subsistentiam, &c. esse suiipsius unionem, ac proinde modos, quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate: & tu contendas non esse modos, quia ex eo, quod non sint suiipsius unio, sed uniantur per unionem realiter à se distinctam, Non sequitur processus in infinitum. Hæc tua ratio nulla est, quia facile admittam processum in infinitum, si mihi admittas posse multiplicari entia sine necessitate; unde tibi probandum prius est, quod multiplicentur entia sine necessitate, casu quo dicantur non esse suiipsius unio: verum hoc non probas per hoc, quod prætexes, quod non detur processus in infinitum, si non sint suiipsius unio; nam si duo entia, videlicet unio & unionis actio, in tua sententia, possint multiplicari sine necessitate, quidni & infinita, actio actionis, unio unionis, &c.

CXII. Contra 3°, si ego contendam actionem, unionem, &c. non esse suiipsius unionem; ac proinde non esse modos, quia, Non sunt alliganda entia essentialiter suis Principiis, aut subjectis determinatis, sine necessitate; & tu contendas esse necessitatem, quia ex eo, quod non sint suiipsius unio, sed uniantur per realiter distinctam unionem, Sequitur processus in infinitum, quem etiam agnoscit P. Oviedus loco citato: hæc tua similiter ratio nulla est; quia falsum est sequi processum in infinitum, si dicatur actio uniri per unionem realiter distinctam, quæ fiat

fiat seipsa, ut ante dictum est; & idem est de unione, si dicatur uniri per unionem realiter à se distinctam, quæ fiat seipsa; in hac enim sistetur, in his autem nullum est absurdum, posita veritate allati Principii (quod ibi non refellis) de non alligandis, &c.

CXIII. Dices albedo est seipsa essentialiter albedo, & non per albedinem realiter à se distinctam, & sic de aliis; ergo & unio est seipsa essentialiter unio, & non per unionem à se realiter distinctam.

CXIV. Respondeo concedendo totum, & tantum dico, quod si dicatur unionem uniri per unionem realiter distinctam, quæ fiat seipsa, propter hoc Principium, Non sunt entia essentialiter alliganda, &c. sine necessitate; non sequi processum in infinitum; ac proinde non debere dici essentialiter seipsa uniri, ne sequatur processum in infinitum, quod contendit P. Arriaga; sed propter rationem, quam statim adferemus. Ex his

CXV. Confirmatur tota impugnatio: dicis albedinem non uniri seipsa, ac proinde non esse modum, Quia ex eo, quod non uniat seipsa, &c. non sequitur processum in infinitum; è contra dicis actionem, unionem, &c. uniri seipsis, ac proinde esse modos, Quia ex eo, quod non uniantur seipsis, ac proinde non sint modi, sequitur processum in infinitum: verum ego contendendo albedinem uniri seipsa, ac proinde esse modum, Quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate; ex quo contra te infero, quod, si albedo, sessio, &c. non uniantur seipsis, sequatur processum in infinitum: deinde contendo actionem, unionem, &c. non uniri seipsis, ac proinde non esse modos, Quia non sunt entia alliganda essentialiter determinatis Principiis, & subjectis sine necessitate; ex quo iterum contra te infero, quod, si actio, unio, &c. non uniantur seipsis, non sequatur processum in infinitum: hic conceptus est à priori, & contra nihil probas; tuus est à posteriori, qui priorem præsupponit. Itaque aliter

CXVI. Probo Resolutionem, quidquid non habet pro effectu suo formali specifico unire formaliter duo extrema inter se, est res, & non modus; sed omne ens distinctum ab unione & actione eductiva, est tale, ergo, &c. minor præcisè probabitur Disput. 6^a. & patet ab entium enumeratione; quia nullum est, dictis exceptis, quod pro suo effectu formali habeat unire formaliter duo extrema inter se; siquidem actio non eductiva facit formaliter creans, sessio sedens, albedo album, subsistentia subsistens, &c. Probatur major, quia de illis pariformiter loquendum; ac proinde, vel dicendum, omnia illa esse modos, quod de quantitate (secundum eos, qui admittunt eam à materia realiter distinguui) albedine & aliis accidentibus Eucharisticis (in nostri sententia) nullus admittere potest: vel dicendum, omnia illa esse res; quia cum omnia illa habeant effectum formalem specificum æque distinctum ab effectu formali unionis, nec appareat ulla ratio aliter Philosophandi de his, quam de illis, dicendum, omnia illa esse res, & non modos, ergo, &c.

CXVII. Confirmatur, probabile est subsistentiam esse basim, & subjectum materiæ ex præmissis; sed hoc dato, non potest esse modus, ergo, &c.

CXVIII. Objicies 1°, ex P. Oviedo post alios: *Cuiusque entis danda est minor distinctio, quæ dari potest; neque aliqua danda est, ab eaque positiua ratione, sive*

qua sufficienter explicari possit; sed præsentia, subsistentia, &c. sufficienter explicantur cum distinctione modali, neque positivo aliquo argumento cogimur asserere posse à suis fundamentis separari, & illarum aliqua distinguui à proprio subiecto, ut rem à re; ergo dicendum non est ita distinguui, sed tantum ut modum à re, ergo, &c.

CXIX. Confirmabis ex eodem; imperfectio subsistentiæ, præsentia, &c. nonnullam præbet conjecturam, ad affirmandum modos esse, & non res, ergo, &c. His addit P. Oviedus, *Ut communi sententia omnium fere Doctorum asserentium præsentiam & subsistentiam, modos esse, & non res, subscribam; rationi si prædictæ supersedeo, & affirmo præsentiam & subsistentiam modos esse, & non res, &c.*

CXX. Respondeo 1°, reterquendo Argumentum; sicut enim dicitur, *Cuiusque entis danda est minor distinctio, quæ dari potest*, propter hoc axioma, *Non sunt multiplicanda entia sine necessitate*, in quo id fundatur; dico ego è contra, *Cuiusque entis danda est maior distinctio, quæ dari potest*, propter hoc axioma, *Non sunt alliganda entia essentialiter determinatis Principiis, vel subiectis, sine necessitate*, in quo id fundatur: ex utroque enim sequuntur æque magna absurda; ac imprimis, ex multiplicatione entium sine necessitate sequitur, actionem fieri per actionem distinctam; unionem uniri per unionem distinctam; albedinem esse albam ut quo, per aliam distinctam, & hanc per aliam, & sic in infinitum, quæ sunt absurda; nec minora sequuntur ex alligatione entium, &c. sine necessitate; quia sequitur omnes formas substantiales & Physicas accidentales uniri seipsis suis subiectis, ac proinde esse modos: Item ipsas & cætera entia fieri seipsis, ac proinde non esse indifferentia ut à Deo solo, vel Deo & creatura simul pendeant, &c. quæ sunt absurda.

CXXI. Respondeo 2°, in forma, admissa maiore, negando minorem; quia cum præsentia, subsistentia, &c. non minus habeant effectus formales específicos, ab effectu formali unionis distinctos, quam formæ substantiales, accidentales aliæ solidæ, &c. explicari debent ut hæc, nec aliter sufficienter explicantur; & hæc ratio est positivum argumentum, quo cogimur adstruere illas posse à suis fundamentis realiter separari, ac proinde esse res, & non modos, haud secus quam formæ materiales substantiales, aut accidentales quascunque.

Ad Confirmationem

CXXII. Respondeo negando assumptum; non enim video, quænam sit maior imperfectio unionis (præsertim substantialis) subsistentiæ, &c. quam quantitatis, quatuor primarum qualitarum, &c. quas facit P. Oviedus res, & non modos.

CXXIII. Objicies 2°, ex P. Telles p. 3^a. in Metaph. Disp. 5^a. (ubi docet, impossibilem esse substantiam creatam connaturaliter subsistentem, per subsistentiam realiter Physicè à se distinctam); dari non potest accidens, cuius inhaerentia ab eo realiter Physicè distinguatur, siquidem inhaerentia est actualis dependentia; ergo nec substantia, cuius subsistentia ab ea realiter Physicè distinguatur.

CXXIV. Respondeo, transeat antecedens; negotio consequentiam; est enim disparitas, quod inhaerentia sit actio eductiva, quæ in omnium sententia est modus, & non res; subsistentia verò non est actio, sed actionis terminus, ab eaque realiter distinctus, non secus ac quantitas, albedo, &c.